

Valtionavustukset kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedottamiseen vuonna 2023

Yleistä

Myönnetty valtionavustus on tarkoitettu järjestön itsenäisesti harjoittamaan Eurooppa-tiedotuksen lisäämiseen. Järjestö on itse vastuussa vaikeuksista, vaateista ja muista seuraamuksista, jotka mahdollisesti aiheutuvat hankkeen toteuttamisesta. Tuella rahoitettavan toiminnan tulee olla yhteiskunnallisesti hyväksyttävää.

Järjestön edellytetään kattavan osan tuettavan tiedotushankkeen kustannuksista. Omarahoitukseksi voidaan katsoa myös vapaaehtoistyö. Omarahoitusosuuden on tultava kotimaisista lähteistä ja sen alkuperä on selvitettävä.

Valtionavustuksen saajan on noudatettava avustuksen hakemisessa ja avustettavassa toiminnassa valtionavustuslakia (688/2001) sekä sen nojalla annettuja säännöksiä, lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) ja muuta toimintaan sovellettavaa lainsäädäntöä. Lisäksi on noudatettava näitä yleisehtoja ja valtionavustuspäätöksessä asetettuja ehtoja. Jos valtionavustuspäätöksessä on asetettu ehtoja, jotka poikkeavat näistä yleisehdoista, noudatetaan avustuspäätöksen ehtoja.

Valtionavustuksen käyttö

Valtionavustusta saa käyttää ainoastaan valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Järjestön tulee ilmoittaa etukäteen ulkoministeriölle tiedotustuella järjestettävän tilaisuuden, seminaarin, näyttelyn tai muun tapahtuman ajankohdasta, jotta ministeriö voi niin halutessaan lähettää edustajansa tilaisuuteen. Ilmoitus tulee tehdä sähköpostitse osoitteeseen eurooppatiedotus@formin.fi.

Myönnetty avustus tulee käyttää myöntövuonna. Hankkeesta johtuvat tilin- tai toiminnantarkastuksen kulut on kuitenkin mahdollista hyväksyä osaksi hankkeen kuluja, vaikka ne toteutuisivat hanketta seuraavan vuoden puolella. Jos järjestö ei ole **31.3.2023** mennessä palauttanut sitoumus- ja maksatuspyyntölomakkeita, ulkoministeriö voi poistaa myöntöpäätöksensä ja kohdentaa näin vapautuneet varat uudelleen.

Avustus maksetaan kustannusten ajoittumisen perusteella yhdessä tai useammassa erässä järjestön ilmoittamalle pankkitilille. Avustuksen maksatusta varten järjestön on toimitettava ulkoministeriölle asianmukaisesti täytetty ministeriön ohjeiden mukainen maksatuspyyntölomake

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta voidaan käyttää vain hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiin ja kohtuullisiin menoihin siten kuin hakemuksessa on mainittu tai ulkoministeriö on avustusta myöntäessään edellyttänyt. Järjestön tulee noudattaa toiminnassaan ja taloudenhoidossaan tarkoituksenmukaista säästäväisyyttä.

Tukea ei voida myöntää seuraavan tyyppisiin kustannuksiin:

- järjestön normaaleiksi katsottavat hallintomenot
- edustus- ja vieraanvarauskulut (esim. erilliset ruokailut, luennoitsijoiden muistamiset)
- laitehankinnat (esim. tietokoneet, valokuvauslaitteet)
- järjestöä itseään tai sen toimintaa esittelevät julkaisut (esim. järjestölehdet, verkkosivut)
- ulkomaanmatkat, ellei matka liity olennaisesti hankkeeseen (esitettävä erilliset perustelut)
- henkilökunnan suunnittelukokoukset ja tarjoilukulut
- jo toteutettu tiedotustoiminta.

Avustuksensaaja voi käyttää avustusta myös palkkakuluihin. Palkkakulujen määrä sivukuluineen voi olla enintään 30 % myönnetystä valtionavustuksesta.

Tiedotushankkeen hallintomenojen määrä voi olla enintään 10 % myönnetystä valtionavustuksesta.

Valtionavustuksen käytön valvonta

Valtionavustuksen saajan tiedonantovelvollisuus

Ulkoministeriö valvoo valtionavustuksen käyttöä. Valtionavustuksen saaja on velvollinen toimittamaan ulkoministeriölle avustuksen käyttö- ja seurantatietoja sekä muita valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Jos tiedotushankkeen toimintasuunnitelma ja kustannusarvio muuttuvat tai jos avustusta halutaan käyttää muuhun kohteeseen tai tarkoitukseen kuin mihin sitä on myönnetty, tulee järjestön hakea ministeriöltä lupaa käyttötarkoituksen muutokseen kirjallisesti. Lupa tulee hakea aina etukäteen ennen varsinaisen toiminnan aloittamista. Järjestön tulee ilmoittaa viipymättä ministeriölle tiedotushankkeen toteutusaikatauluun tai avustuksen käyttöön olennaisesti vaikuttavasta muutoksesta.

Selvitysvelvollisuus

Valtionavustuksen käyttöajan päätyttyä avustuksen saajan tulee tehdä ulkoministeriölle selvitys avustuksen käytöstä tai hankkeen toteuttamisesta ja kustannuksista avustuspäätöksessä asetettuun määräaikaan mennessä. Ulkoministeriö voi edellyttää avustuksen saajaa toimittamaan selvityksen avustuksen käytöstä ja hankkeen etenemisestä jo ennen valtionavustuksen käyttöajan päättymistä.

Hankkeen kirjanpidossa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997) ja -asetusta (1339/1997) sekä hyvää kirjanpitoa. Hankkeen kirjanpito on järjestettävä siten, että avustuksen ja hankkeen kokonaisvarojen käyttöä koskevat tiedot ja tiliselvitykset sekä omarahoitus näkyvät erillisenä tilinä ja ne voidaan vaikeuksitta selvittää ja tarkastaa kirjanpidosta. Hankkeen kustannusarvion mukaiset menolajit tulee mahdollisuuksien mukaan olla erillisen tilin alatileinä. Tositteista tulee ilmetä kirjanpidon kannalta tarpeelliset tiedot ja ne tulee arkistoida ja säilyttää siten, että ne ovat ministeriön tarkastettavissa.

Järjestön on annettava ulkoministeriölle kustakin tiedotushankkeesta ministeriön erikseen antamien ohjeiden mukainen hankkeen toimintaa ja varainkäyttöä koskeva tiedotustukiraportti. Raporttilomakkeen kohtaan 5 "Hankkeen tiliraportti" tulee merkitä valtionavustuksen käyttöä koskeva, kustannuslajeittain eritelty tilitys. Hankkeen vastuuhenkilön tai vastuuhenkilöiden on hyväksyttävä ja allekirjoitettava hankkeen toimintaa koskeva raporttiosuus. Lisäksi järjestön tilin- tai toiminnantarkastajan on hyväksyttävä ja allekirjoituksellaan varmennettava oikeiksi varainkäyttöä koskeva raporttiosuus ja sen tiedot. Varainkäyttöä koskevan raporttiosuuden voi varmentaa joko tilin- tai toiminnantarkastaja riippuen siitä, miten järjestö on tilintarkastuslaissa (1141/2015) ja yhdistyslaissa (503/1989) velvoitettu järjestämään tarkastuksensa.

Raporttiin tulee liittää mallikappale tai muu selvitys avustuksella tuotetusta tiedotusaineistosta ja tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan erillinen vakuutus siitä, että avustus on käytetty sille asetettujen ehtojen ja valtionavustuksia koskevien säännösten mukaisesti.

Raportti on annettava viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun puoliväliin mennessä kultakin kalenterivuodelta, jolle avustusta on myönnetty. Raportin laiminlyöminen voidaan katsoa esteeksi avustuksen myöntämiselle seuraavina vuosina.

Ministeriö voi pyytää järjestöltä tarpeelliseksi katsomiaan muita selvityksiä.

Tarkastusoikeus ja asiakirjojen säilytys

Ulkoministeriöllä on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia avustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Ulkoministeriöllä tai sen määräämällä edustajalla, valtiontalouden tarkastusvirastolla sekä valtiontilintarkastajilla on oikeus järjestön tiloissa tai muutoin tarkastaa järjestön kirjanpito, omaisuus ja muut tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat, tallenteet ja muu aineisto sekä tarkastaa muutoinkin tiedotushankkeen toteutumista. Järjestö on velvollinen antamaan ministeriölle ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot, tarkastukseen tarvittavan aineiston sekä avustamaan muutoin tarkastuksen suorittamisessa.

Hankkeen kirjanpidon tositteet tulee säilyttää kirjanpitolain mukaisesti vähintään kuusi (6) vuotta sen vuoden lopusta, kun tilikausi on päättynyt. Hankinta- ja muut sopimukset on dokumentoitava ja arkistoitava.

Valtionavustuslain mukaan mahdollisuus avustuksen takaisinperintään päättyy, kun kymmenen (10) vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta, ellei muuta ole säädetty.

Maksatuksen keskeytys

Ulkoministeriö voi keskeyttää järjestölle myöntämänsä avustuksen maksatuksen, mikäli on perusteltua aihetta epäillä, että järjestö ei menettele avustuksen käytölle asetettujen ehtojen mukaisesti tai ne perusteet, joilla avustus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet.

Valtionavustuksen palautus ja takaisinperintä

Mikäli avustuksen käytölle ulkoministeriön asettamia ehtoja ei ole noudatettu, ministeriö voi

- asettaa määräajan ehtojen täyttämiseksi,
- keskeyttää avustuksen maksamisen ja
- määrätä jo maksetun avustuksen palautettavaksi.

Palautusvelvollisuus

Avustuksen saaja on velvollinen viipymättä palauttamaan

- sen osan avustuksesta, joka on jäänyt käyttämättä tiedotushankkeen päättyessä tai keskeytyessä, tai jos varoja ei muusta syystä voida käyttää avustuspäätöksessä edellytetyllä tavalla,
- sen osan avustuksesta, jota ei ole käytetty avustusta koskevien ehtojen mukaisen määräajan kuluessa, ellei ulkoministeriö ole myöntänyt lisäaikaa, tai
- virheellisesti, liian suurena tai muutoin ilmeisen perusteettomasti saamansa avustuksen tai sen osan.

Jos palautettava määrä on enintään 100 euroa, sitä ei tarvitse palauttaa.

Takaisinperintä

Ulkoministeriön **on määrättävä** valtionavustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus takaisin perittäväksi, jos valtionavustuksen saaja on:

- jättänyt palauttamatta sellaisen avustuksen tai sen osan, jonka se olisi ollut velvollinen palauttamaan;
- käyttänyt valtionavustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty;
- antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan; taikka
- muutoin olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksessä mainittuja ehtoja.

Lisäksi ulkoministeriö **voi määrätä** valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen takaisin perittäväksi, jos:

- valtionavustuksen saaja ei toimita vaadittua tiedotustukiraporttia ja selvityksiä määräaikaan mennessä tai vaikeuttaa avustuksen käyttöä koskevia valvontatoimenpiteitä;
- valtionavustuksen saaja on lopettanut avustuksen kohteena olleen toiminnan, supistanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle;
- valtionavustuksen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai sen kyky vastata avustuksen kohteena olevasta toiminnasta on heikentynyt muun vastaavan syyn vuoksi;
- valtionavustuksen saaja jättää muutoin noudattamatta avustuksen käyttöä koskevia ulkoministeriön asettamia ehtoja tai voimassaolevia valtionavustuksia ja niiden täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä ja avustuksen maksamisen lopettamiseen tai takaisinperimiseen on muu edellisiin seikkoihin verrattava erityinen syy; taikka
- Euroopan yhteisön lainsäädäntö sitä edellyttää.

Palautettavalle ja takaisinperittäväälle avustukselle maksettava korko ja viivästyskorko

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittäväälle määrälle korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä avustuksen maksupäivästä sen takaisinmaksupäivään.

Jos avustuksen saaja ei ole maksanut takaisin perittävää määrää ministeriölle viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava eräpäivästä lukien vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Takaisinmaksettavan summan kohtuullistaminen

Ministeriö voi valtionavustuksia ja niiden täytäntöönpanoa koskevien säännösten puitteissa päättää, että osa takaisin perittävistä määristä, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos takaisinperintä tai täysimääräinen palauttaminen on kohtuutonta asian laatuun tai olosuhteisiin nähden.

Takaisin perittävä määrä korkoineen voidaan vähentää muusta ulkoministeriön järjestölle myöntämästä valtionavustuksesta.